

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

77 Clericus an coram iudice laico poßit reconveniri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

de concessis excommunicationi, in terminis Neviz. in sylu. nupt. de lit. monit. libr. 3. num. 59. facit text. in l. quæ religiosis, ff. de rei vendi Graff. d. cap. 18. num. 125. & Azot. ubi sub. vers. causa quasi.

73. An autem excommunicatio legitimè, vel nè sit promulgata, aut publicata, ad jūd cem ecclesiasticum cognitio spectat. Cone. Trid. cap. 3. §. nefas autem, sess. 25. de reform.

73. Decimoquinto in eandem excommunicationem incident judges seculares, qui 75 personas ecclesiasticas ad sua tribunalia, præter juris canonici dispositionem, trahunt, vel quomodolibet faciunt, unde libertas ecclesiastica tollatur, seu in aliquo iudicatur, vel deprimatur, aut alias quovis modo restringatur; sive Sedis Apostolice, sive quarumcunque ecclesiarum iuribus, quomodolibet, directè, vel indirectè, tacite vel expressè præjudicetur. Sayr. eod. 74 lib. 3. c. 19. n. 1. In hanc autem excommunicationem incident facientes, ordinantes, publicantes statuta, ordinationes, constitutiones pragmaticas, & alia quævis decretis in genere, vel in specie, quibus libertas ecclesiastica tollitur, aut in aliquo iudicatur, vel deprimitur, aut restringitur; vel 76 Apostolicae Sedis, aut quarumcunq; eccliarum directè, vel indirectè, iuribus præjudicatur. Et, qui dictis statutis, & decretis factis, & ordinatis contra prædictam libertatem ecclesiarum iuntur, ut per Sayr. ubi supra num. 3. Et non solum judges seculares dicta excommunicatione ligantur, sed etiam Praelati ecclesiastici, qui 77 instituuntur à Regibus, & Principibus ad causas hujusmodi: ut quando instituuntur Proreges, & Gubernatores Regni, vel Provinciarum, si ad forum laicale personas ec-

clesiasticas trahunt, ut in ead. Bull. Cœn. Domini, n. 14. & idem Sayr. ubi sup. nu. 4. Quinimò, animadvertere debent quoque Episcopi, aliique ecclesiarum Praelati, & sacerdotes, qui Regibus, & aliis Principibus in violanda ecclesiastica libertate consentiunt, sibi imminere etiam alias accer- rimas penas, ut inquit. Maiol. de admir. natu. reb. colloq. 1. pag. 54. post. med. & concil. Trident. cap. 11. de reform. sess. 22.

Excluduntur tamen per illa verba, præter juris canonici dispositionem, ab hac censura, qui laica potestate personas ecclesiasticas in easibus à jure permisit, ad sua tribunalia trahunt, & plures sunt casus à jure permisiti.

Primo enim in causa feudali, quando persona ecclesiastica fuit investita de feudo à domino seculari; quia tunc in causa feudi potest clericus per laicum trahi ad forum seculare, cap. ex transmissa, & cap. verum, & ibi Abb. num. 17. de for. comp. ecclasticae enim personæ pro feudo, quod tenent à secularibus, illis juramentum fidelitatis præstare tenentur, ut c. vnic. §. verum, de stat. reg. in 6.

Sed pro feudis, quæ sunt de mensa eccliarum Episcopi, & alii Praelati, Papæ fidelitatis juramentum, de non alienando præstare debent, ut in cap. 2. de feudo cum supra in cap. 10. deducit: & alii inferiores in manibus Episcoporum, aut aliorum Praelatorum, & coram illis causas agere, ut in eod. c. vnic. §. Episcopū autem.

Secundò in causa reconventionis, quia clericus agens contra laicum coram judge seculari, potest ibi reconveniri, in causis tamen civilibus tantum, licet, & hæc opinio apud me non careat difficultate ex-

Sss alle-

allegatis per Abb. in cap. at si clerici, à nu. 79
20. usque ad nu. 26. de jud. & hanc dicit Felin. videri communem opinionem, quam tamen non firmat, in eod. c. at si clerici, n. 10. & communem, ac ab ipsa consuetudine approbatam testatur Card. Tol. in instruc. sacerd. c. 27 vers. tertius est. Quam opinionem puto veram pro compensatione facienda vñque ad summam petitam, fecus autem, si clericus petat decem, & laicus 80 reconveniat pro centum: & dicta opinio recipit etiam quatuor notabiles fallentias. Quarum prima est, si laicus procurasset in fraudem à clericō conveniri, Secundò, quando reconventio tanget causam spiritualem, vel illi annexam, Tertiò in causa criminali. Quartò respectu distinctionis personæ, quia laicus in personam clerici manum apponere non potest. Et ita distinguit Felin in eod. cap. num 10. Quæ reconventio in causis civilibus procedit, & habet locum quando clericus agit nomine proprio; secus si ageret nomine ecclesiæ, & reconveniretur nomine proprio, quia, cum illa reconventio sit super diverso facto, fieri non potest, ut post alios tenet idem Felin, eod. numer. 10. vers. & primo limita.

78 Tertiò † si clericus amisit privilegium fori; ut, quando sacris minimè est initiatus & nullum obtinet beneficium, aut cleri-81 calem habitum, & tonsuram non defert, nec alicui ecclesiæ ex mandato Episcopi inservit, seu in Seminario clericorum, aut in aliqua schola, vel Universitate de licentia Episcopi, quasi in via ad majores ordines iuscipiendo noti versatur; quo casu privilegio fori non gaudet, concil. Trident. in cap. 6. de reform. sess. 23.

Quartò, † quando clericus propter aliquod flagitium grave degradatur, & traditur curiæ seculari, quia, tanquam exultus privilegio clericali, foro seculari per consequentiam applicatur, cum ab ecclesiastico fuerit projectus, ut in cap. cum nos ab homine, de jud. cap. novimus, de verb. sigois, & Tolet. eod. c. 27. vers. secundus quando. 1

Quintò † si lis erat coepita cum defuncto laico, cui succedit clericus, quia tunc tenebitur clericus se defendere coram judice seculari, secundum Barb. cap. quia vñica, num. 45. de jud. & Paul. de Castr. in l. heres absens, num. 4. eod. tit. quatinus hanc opinionem falsam téteat gloss. in cap. clericum nullus, 11. quest. 1. quam gloss. opinionem puto veriorem: eadem etiam tenet Bart. in l. heres absens, n. 1. ff. de jud. quem post Anton. de Burt. per ipsum citatum sequitur Abb. in cap. quia 5. num. 12. eodem titul. quotiam hoc casu non procedit regula, l. ubi coepit, ff. de judicis, quia cum clericus non fuit coepit, & semper obstat, quod clericus judicio laici se submittere non potest, ut cap. si diligenti; cum aliis supra allegati.

Et in quibus clericus coram judice seculari possit conveniti, trad. gloss. 11. quest. 1: in sum.

Libertas † autem ecclesiastica, quam violantes in dictam excommunicationem incurrint, ea est, quam habet Ecclesia universalis in se, suisque membris, in spiritualibus, & temporalibus concessam à Deo, de qua per Innoc. in cap. noverit, num. 1. & 2. & ibi Abb. num. 2. de sentent. excommun. Bald. in l. privilegia, n. 1. C. de sacr. sanct. eccles. I. Lup. in tract. de libert. eccl. par. 2. quest. 11. numer. 2. Dec